

Teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej
Kod przedmiotu	05.1-WP-PPWM-TPEP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Występuje w specjalnościach	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Marzena Magda-Adamowicz, prof. UZ • dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ • dr hab. Mirosława Nyczaj-Drąg, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

1. Zapoznanie studentów z wybranymi teoriami człowieka jako podstawą pedagogiki przedszkolnej.
2. Poszerzenie wiedzy studentów w zakresie wybranych zagadnień dotyczących edukacji przedszkolnej.
3. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego studiowania i pogłębiania swojej wiedzy w zakresie pedagogiki przedszkolnej
4. Wdrażanie do samokształcenia i samooceny.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza w zakresie pedagogiki przedszkolnej i metodyki pracy w przedszkolu.

Zakres tematyczny

Wykłady: Od perenializmu do pajdocentryzmu. Teorie dziecka i dzieciństwa. Podmiotowość w edukacji przedszkolnej. Wychowanie moralne, przez pracę i do czasu wolnego dziecka przedszkolnego. Style pracy nauczyciela przedszkola. Przedszkole miejscem przemocy symbolicznej. Teoria przemocy symbolicznej P. Bourdieau. Pojęcie przemocy symbolicznej. Przejawy przemocy symbolicznej w przedszkolu. Kategorie przemocy.

Ćwiczenia: Wybrane teorie człowieka jako podstawa pedagogiki i edukacji w dzieciństwie. Konstrukttywizm, etnocentryzm, emancypacja, fenomenologiczna perspektywa pedagogiki. Optymalny model w wychowaniu małego dziecka. Wychowanie liberalne, autorytarne, demokratyczne. Paradygmaty edukacji – adaptacyjny, krytyczno-twórczy. Argumenty za i przeciw. Programy w edukacji dzieci. Pojęcie programu. Cechy programu (jasność, jawność, odpowiedzialność nauczyciela). Istota programowania edukacyjnego. Kryteria poprawności programu. Rodzaje programów edukacyjnych. Dokumenty regulujące edukację przedszkolną dzieci. Omówienie aktualnych dokumentów, raportów, ustaw regulujących pracę przedszkola. Kadra pedagogiczna przedszkoli i form przedszkolnych. Tendencje w podejściu do wychowawców dzieci w wieku przedszkolnym: rodzice – wychowawcami i nauczycielami własnych dzieci, zorganizowane formy opieki, zakłady kształcenia nauczycielek, wzrost poziomu wykształcenia nauczycieli przedszkola.

Metody kształcenia

Wykład – konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny.

Ćwiczenia – praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, burza mózgów.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student jest gotów do: D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	• K_K01 • K_K02 • K_K04	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia

Opis efektu	Symboleefektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i rozumie: D.1/E.1.W2. podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; D.1/E.1.W7. organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową; D.1/E.1.W8. sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów; D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	• K_W03 • K_W06 • K_W09 • K_W12	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekty sytuacji edukacyjnych	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi: D.1/E.1.U4. dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; D.1/E.1.U6. podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	• K_U01 • K_U02 • K_U09 • K_U13 • K_U15	• aktywność w trakcie zajęć • projekty sytuacji edukacyjnych	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady: Zaliczenie na podstawie aktywnej obecności i dyskusji studentów.

Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną na podstawie: aktywnej obecności i dyskusji studentów, pozytywnie ocenionych projektów sytuacji edukacyjnych.

Ocena końcowa: Ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z ćwiczeń (50%) i wykładów (50%).

Literatura podstawowa

- Bourdieu P., *Zaproszenie do socjologii refleksyjnej*, Warszawa 2001.
- Bruner J., *Poza dostarczone informacje: studia z psychologii poznania*, Warszawa 1978.
- Falkiewicz-Szult M., *Przemoc symboliczna w przedszkolu*, Kraków 2006.
- Lewowicki T., W stronę paradygmatu edukacji podmiotowej, „Edukacja” 1991, 1.
- Orłowska B.A., Olczak A., *Program i podręcznik we wczesnej edukacji dzieci: wybrane zagadnienia*, Gorzów 2011.
- Waloszek D., *Pedagogika przedszkolna: metamorfoza statusu i przedmiotu badań*, Kraków 2006.
- Waloszek D., *Program w edukacji dzieci: geneza, istota, kryteria*, Warszawa 2005

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

Literatura uzupełniająca

- Olczak A., *Między wolnością a powinnością w wychowaniu*, „Wychowanie na Co Dzień” 2004, 9.
- Siarkiewicz E., *Ostatni bastion, czyli jawne i ukryte wymiary pracy przedszkola*, Kraków 2000.
- Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 2001.
- Waloszek D., *Nauczyciel i dziecko: organizacja warunków edukacji przedszkolnej*, Zielona Góra 1998.
- A. Nowak-Łojewska, A. Olczak, A. Soroka-Fedorczuk, *Education of a youn child. Reflections, problems, experiences*, Zielona Góra 2009.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 29-04-2022 08:49)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ